

Vadászati tárcza.

Ő csász. és királyi Fensége József Ágost főherczeg első máramarosi vadászatai.

Irta: Belházy Jenő m. kir. erdőmester.

A felséges uralkodó ház iránti tántorithatlan hűség, határtalan tisztelet és szeretet az 1885-ik évben arra indította az erdőkinestárt, hogy a máramarosi kincstári erdők legszebb pontján s vadban legdusabb részében egy vadász kastélyt építsen s azt a felséges uralkodóháznak a legkegyelmesebb elfogadásra felajánlja.

A kastély, habár szerény kivitelű és egyszerű berendezésű, hivatásánál fogva mégis gyöngyét képezte a máramarosi kincstári erdőknek.

Sokáig állott élettelenül, míg f. évi augusztus hó utolsó najaiban egyszerre csak azon örömteljes hír járta be a vármegyét, hogy a vadászkastélyt Ő császári és királyi Fensége József Ágost főherczeg folyó évi szeptember 1-étől 20 évre kibérelte.

A fölötte kellemes hír valóságát egészen kétségtelenné tette az, hogy Ő Fensége, Liebíts Adolfnak, József főherczeg Ő császári és királyi Fensége jószágkormányzójának és vadászának kíséretében folyó évi szeptember hó 1-én korán reggel már Máramarosba érkezett s életre keltve a vadászkastélyt, még ugyan az nap a vadászatot megkezdette.

A főherczeg ur Ő Fenségének az itt működő erdőtisztek természetesen azonnal felajánlották szolgálatukat, ki kegyes megszólításait kizárólag magyarul intézte hozzájuk. Óhajait mindenki megérte, s azok minél pontosabb teljesítésén örömet fáradozik. De Ő Fensége nem csak jó magyar, hanem kitünő vadász is, a mi felett szintén örömknek kell kifejezést adnunk.

A szeptember hó első fele nagy vadra való vadászat megtartására nem épen megfelelő időszak, mégis megtörtént, hogy Ő Fensége már itteni első vadászata alkalmával is lövéshez jutott.

Az első nap, vagyis folyó évi szeptember hó 1-én a vadászat magában az erdészvölgyben folyt, melynek épen torkolatánál van a vadászkastély felépitve.

A nagy vad itt Máramarosban csak az ősz beáltával, vagyis mikor a vad gyümölcs már jól érik és a tölgyemak is sűrűbben kezd hullani, szokott lehuzódni az alsóbb helyekre, s ennél fogva az e napra tervezett három hajtás a völgy legfelsőbb részében lett foganatosítva.

Mindjárt az első vagyis a völgy legfelsőbb részében eszközölt hajtásban, nem ugyan medve, de egy hét daraból álló vaddisznó falka jött a főherczeg Ő Fenségére, a melyből Ő Fensége a legnagyobb vadkant jól irányzott lövésével halálosan megsebzé s hogy a vadkan megtalálható nem volt, csakis a fölötte száraz időnek és az erre bekövetkezett erős esőnek tulajdonitható.

Terítékre került még e hajtásban a főherczeg ur azon kegyes engedélye folytán, hogy a vadászon résztvevő erdőtisztek is lőhettek nagy vadra, — egy süldő vadsertés. A későbbi két hajtásban, mivel e területek már alantabb fekszenek, vad egy sem mutatkozott.

Másnap a vadászat a kibérelt vadászterülethez tartozó rónaszéki erdőrészben, továbbá a vadászkastélylyal szemben, a Tisza folyón túl fekvő meredek erdőrészekben folyt.

Itt is három hajtás történt, de a kedvezőtlen időszak folytán nagy vad sehol sem bukkant elő.

Harmadnap a bocskói m. kir. erdőgondnoksághoz tartozó Dubrava nevű erdőrész lett meghajtva, szintén három hajtásban. Ezen erdőrész meghajtására az indította a vadá-

szat rendezőjét, hogy itt az alsó részekben vadgyümölcs bőven termett, továbbá hogy a közelben tengeri földek is vannak; medve pedig, de vadsertés is ily időtájt már gyakrabban szokott ezekre el-ellátogatni. E mellett határozottan értesülve volt arról, hogy ebben az erdőrészben hosszabb idő óta egy anya medve tartózkodik két bocsával.

Az első két hajtásban nem bukkantunk reá a keresett medve családra, de a harmadikban végre sikerült az anyamedvét bocsaival együtt felzavarni.

A medvék Liebits jószágkormányzó állása mellett elterülő meredek árokból vánszorogtak ki, majd vést sejtve, sebes ugrásokban iparkodtak főherczeg Ő Fensége mellett elhaladni.

Ő Fensége a vadászati szabályokhoz hiven, Express-Rifly löfegyverével az anyamedvét vette célba s bár a medvék ezalatt már mintegy 90 lépésnyire elvágattak, első lövésének jól irányzott expansió golyójával, a mint az később bebizonyult, annyira megsebezte az anyamedvét, hogy annak be kellett számolnia bundájával.

A megsebezett anyamedvére még a főherczeg Ő Fensége szomszédságában álló két vadász is rápuskázott, de eredménytelenül.

Az a körülmény, hogy a medve ismert szokása ellenére a hegyoldalon lefelé haladt, továbbá, hogy zörejből ítélve ugrásait meg-megszakította s végre, hogy a hegyoldal alján elterülő sűrűségbe iparkodott menekülni, arra engedtek következtetni, hogy, bár eleinte kevésbé vérzett ugyan, erősen meg van sebesülve.

A vadászok a fővölgybe leszaladva, az utasítás szerint, az ott készen álló kocsikon abban az irányban, a melybe a megsebezett medve menekült, jóval előbbre haladván a szemben lévő hegyoldalon foglaltak állást, hogy így a medvének abban az esetben, ha még életképes, utját elzárják, vagy

ha esetleg halálosan meg volna sebesítve, sebében lefeküdni engedjék. A hajtók ennek megfelelően csak egy órával későbbben kezdték meg a hajtást s az itt-ott előforduló vérfoltokból kivehető nyomon pedig egy megbízható vadász haladt előre a hajtás belsejébe.

Bár későbbben helyenkint egész vértócsa jelölte a nyomot, az állab nagy sűrűsége és a nyom gyakori megszakítása miatt a medvére rábukkanni nem sikerült.

Ez is arra mutatott, hogy az anyamedve csakugyan halálosan meg van sebesülve s a sűrűség valamely igen nehezen hozzáférhető helyén rejtőzködött el bocsaival együtt, s a hajtók előtt meghuzódva kikerülte a figyelmet.

Időközben beesteledvén, a medvének további keresése másnapra maradt.

Szeptember 4-én az erdőréssz megént hajtás alá került, midőn csupán a két bocs jött ki a lövonal felső részén.

Az egyik bocs a szomszédos idegen vadászterületre akart átmenni, s mivel oda ugyis biztos halálra ment volna, az egyik erdőtiszt, mielőtt még a bocs átlépte volna a határt, leterítette; a másik szintén lövésre került ugyan, de mivel kincstári területre iparkodott menekülni, le nem lövetett.

Mint hogy most a medve bocsok anyjuk nélkül jöttek elő, kétségtelennek látszott, hogy a vén medve már kiszendvedett s valahol a hegyoldal alján a sűrűségben élettelenül fekszik.

Az ilyen holt medve felkeresése tudvalevőleg a legveszedelmesebb vállalatok közé tartozik; mert ha a megsebzett medve még ki nem szenvedett, a sűrűségtől akadályozva a legügyesebb medvevadász is veszedelembe kerülhet, minthogy gyakran, mielőtt még lövéshez jutna, megtámadtatik.

A vadászcsoport minden szükséges intézkedést megtéve főherczeg Ő fensége élén indult a medve felkeresésére a kisebb tisztásokkal megszakított sűrűségbe. Ekkor jelentette az egyik hajtó, hogy nem messze egy jókora darab aludt vért talált a földön, s oda is vezette mindjárt a vadászcsoportot. A keresés innét nem soká tartott, mert egy kidült tölgyfa közelében csakhamar meglett az anyamedve élettelen teste.

Ő Fensége engedelmével kísérői örömjeladásul sortüzet adtak s megkezdődött a kiszervedett medve sebének alapos megtekintése, mely alkalommal kitünt, hogy a golyó az anyamedve hasát alul egészen átszakítván, elvérzést idézett elő.

A medve irtózatos kinokat szenvedhetett; belei teste körül voltak tekerőzve, közelében kövek és a fadarabok össze-vissza voltak rágva, úgy, hogy e közben a medvének egy foga is kitört.

A főherczeg Ő Fensége engedelmével első medve lövésének emlékeül az álláson, a hol a medvét lőtte, vasból készült emléktábla fog felállíttatni.

A főherczeg ő Fensége mindkét medve bőrét magával vitte Alesuthba, hogy kidolgozva máramarosi vadászatainak emlékjeleit képezzék.

Vidéki levél.

Tekintetes Szerkesztőség!

Becses engedelmével egy ép oly ritka, mint szép és lélekemelő ünnepélyről akarok ma beszámolni, melynek színhelye f. évi szeptember kó 25-én gróf Eszterházy Miklós Ő méltósága uradalmához tartozó Síkvölgy pusztá volt.

Hogy a szabad természet tiszta üde levegőjét élvező